

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών

Παιδαγωγικά

Ενότητα ΣΤ: Διαχείριση Σχολικής Τάξης

Ζαχαρούλα Σμυρναίου

Σχολή Φιλοσοφίας

Τμήμα Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας

Περιεχόμενα ενότητας

- Ψυχολογική κατάσταση
- Συναισθηματική Νοημοσύνη
- Μαθησιακές Δυσκολίες, Αποκλίνουσες Συμπεριφορές
- Εξελικτικές Μαθησιακές Δυσκολίες

Συναισθηματική Νοημοσύνη

Εισαγωγή (1)

- Το 1983 ο Gardner εισάγει για πρώτη φορά την έννοια της πολλαπλής νοημοσύνης στο βιβλίο του «Οργάνωση του νου».
- Απαριθμεί επτά τύπους νοημοσύνης:
 - της γλώσσας, της μαθηματικής λογικής,
 - του χώρου, την μουσική, κιναισθητική, διαπροσωπική ενδοπροσωπική.
- Οι δυο τελευταίες περιλαμβάνονται στην συναισθηματική νοημοσύνη όπως την αποκαλεί ο Goleman.

Εισαγωγή (2)

- Ο όρος Συναισθηματική Νοημοσύνη εισήχθηκε το 1990 από τους Salovey & Mayer ως ένας τύπος νοημοσύνης που εμπειριείχε δεξιότητες επεξεργασίας πληροφοριών συναισθηματικής φύσης.
- Το βιβλίο του Daniel Goleman (1995) "Emotional Intelligence. Why it can matter more than IQ".

Η σχέση της με τη Γενική Νοημοσύνη

- Αναδύθηκε σε αντιπαράθεση με την ΓΝ στον επιστημονικό χώρο της ψυχολογίας.
- Η έννοια της ΓΝ τα τελευταία εκατό περίπου χρόνια στο πεδίο της ψυχολογικής έρευνας λειτουργεί ως καθοριστικός παράγοντας πρόβλεψης της επιτυχίας ενός ατόμου (Ree & Earles, 1992).
- Το αντίθετο υποστηρίζουν διάφοροι σημαντικοί ερευνητές (Bar-On, 1997, Goleman, 1995) όσον αφορά την επιτυχία στην εργασία, τον έλεγχο των συναισθημάτων και των κοινωνικών ικανοτήτων.

Η έννοια της Συναισθηματικής Νοημοσύνης

- Κοινωνική νοημοσύνη (Thorndike, 1920)
- Πολλαπλή νοημοσύνη (Gardner, 1983)
- Ψυχολογικής Συναίσθηση (Appelbaum, 1973)
- Συναισθηματική επίγνωση (Lane& Schwartz, 1987)

Συναισθηματική Νοημοσύνη κατα Goleman (1995)

(1)

- Ανώτερη από τη ΓΝ
- Ικανότητες και δεξιότητες που καθοδηγούν την αποτελεσματική (managerial) συμπεριφορά.
- ο όρος ΣΝ περιλαμβάνει την ικανότητα του ατόμου να
 - αναγνωρίζει τα συναισθήματά του,
 - ελέγχει τις παρορμήσεις του,
 - χρησιμοποιεί τη λογική,
 - παραμένει ήρεμο και αισιόδοξο όταν έρχεται αντιμέτωπο με τις αντιξοότητες της ζωής και να μπορεί να ακούει με προσοχή τους άλλους.

Συναισθηματική Νοημοσύνη κατα Goleman (1995)

(2)

- Η ικανότητά να αναγνωρίζει κανείς τα συναισθήματά του, τις προτιμήσεις, τα προσωπικά του αποθέματα και να έχει επαφή με τη διαίσθησή του (αυτοεπίγνωση).
- Η διαχείριση της ψυχικής του διάθεσης (η ικανότητά να ελέγχει το στρες, την κατάθλιψη, τον εκνευρισμό και γενικά τις παρορμήσεις του-δηλ. αυτορρύθμιση).
- Η κινητοποίηση του εαυτού του (η ικανότητά να κινείται θετικά για την επίτευξη κάποιου στόχου- κίνητρα συμπεριφοράς- αυτοπαρώθηση).
- Η επίγνωση των συναισθημάτων, των αναγκών και των ανησυχιών των άλλων (εν-συναίσθηση).
- Η ικανότητα να προκαλεί κανείς στους άλλους τις αντιδράσεις που θέλει (κοινωνικές δεξιότητες).

Συναισθηματική Νοημοσύνη κατα Salovey-Mayer (1997)

Η ικανότητα

- αντίληψης,
- κατανόησης και
- χειρισμού των συναισθημάτων

για την διευκόλυνση (facilitation) της σκέψης.

- Η ΣΝ ορίζεται ως το σύνολο δεξιοτήτων που σχετίζονται με το γνωστικό σύστημα.

Συναισθηματική Νοημοσύνη κατα του Bar-On (1997)

- Σύζευξη συναισθηματικών και
- κοινωνικών δεξιοτήτων καθώς και
- των ικανοτήτων που επηρεάζουν την «έξυπνη» (intelligent) συμπεριφορά.
- Ορίζει τη συναισθηματική –κοινωνική νοημοσύνη (ΚΣΝ)

Βιβλιογραφία (1)

- Aron, Elaine N., Μήπως παραείστε ευαίσθητοι. Μετ. Αναστασία Μάντση, εκδ. Ελληνικά Γράματα, Αθήνα 1999.
- Filliozat, Isabelle, Η νοημοσύνη της καρδιάς, μετ. Βασιλική Κοκκίνου, εκδ. Ενάλιος, Αθήνα 2001.
- Goleman, Daniel, Η συναισθηματική νοημοσύνη, μετ. Άννα Παπασταύρου, εκδ. Ελληνικά Γράματα, Αθήνα 2999.
- Goleman, Daniel, Καταστροφικά συναισθήματα, μετ. Κατερίνα Ροντογιάννη, εκδ. Ελληνικά Γράματα, Αθήνα 2005.
- Gottman, John, Η συναισθηματική νοημοσύνη των παιδιών, μετ. Χρύσα Ξενάκη, , εκδ. Ελληνικά Γράματα, Αθήνα 2009.

Βιβλιογραφία (2)

- Bar-On, R. (2005). The Bar-On model of emotional-social intelligence. In P. Fernández-Berrocal and N. Extremera (Guest Editors), Special Issue on Emotional Intelligence. Psicothema, 17. Retrieved August 20, from http://www.eiconsortium.org/research/baron_model_of_emotional_social_intelligence.pdf
- Boyatzis, R. E., & Sala, F. (2004). The Emotional Competency Inventory (ECI). In Glenn Geher (Ed.), Measuring emotional intelligence: Common ground and controversy. Hauppauge, NY: Nova Science Publishers. Retrieved August 8, 2005 from [http://www.eiconsortium.org/research/Assessing Emotional Intelligene Competencies.pdf](http://www.eiconsortium.org/research/Assessing_Emotional_Intelligence_Competerencies.pdf)
- Cherniss, C. (2000). Emotional intelligence: What it is and why it matters. Paper presented at the annual meeting of the society for industrial and organizational psychology, New Orleans, LA. Retrieved August 8 from www.eiconsortium.org

Βιβλιογραφία (3)

- Matthews, G. Zeidner, M., & Roberts, R. (2005). Emotional Intelligence. An elusive ability? In Wilhem, O. & Randal., E. (eds). Handbook of understanding and measuring intelligence. USA: Sage Publications.
- Mayer J., Caruso D., Salovey P. (1999). Emotional intelligence meets traditional standards for an intelligence. *Intelligence*, 27, 267-298.
- Sala, F. (2002). Emotional Competence inventory (ECI). Technical manual. Retrieved September 4, 2005, from Hay Group web site http://www.eiconsortium.org/research/ECI_Tech_Manual.pdf
- Sternberg, R. J. (1996). Successful intelligence: How practical and creative intelligence determine success in life. New York: Simon and Shuster
- Stone-McCown, K., Jensen, A. L., Freedman, J. M., & Rideout, M. C. (1998). Self science: The emotional intelligence curriculum. San Mateo, CA: Six Seconds.

Τέλος

Συναισθηματική Νοημοσύνη

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Αθηνών**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Σημειώματα

Σημείωμα Ιστορικού Εκδόσεων Έργου

Το παρόν έργο αποτελεί την έκδοση 1.0.

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Εθνικών και Καποδιστριακών Πανεπιστημίων Αθηνών, Ζαχαρούλα Σμυρναίου. «Παιδαγωγικά, Διαχείριση Σχολικής Τάξης, Συναισθηματική Νοημοσύνη». Έκδοση: 1.0. Αθήνα 2014. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση: <http://opencourses.uoa.gr/courses/MATH18/>.

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Μη Εμπορική Χρήση Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων

Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων έργων:

Εικόνες/Σχήματα/Διαγράμματα/Φωτογραφίες

